

MINA JÁNOS

1829–1880

Mina János a Kolozsvári Egyetemen az állatjárványtan és állatorvosi rendészet nyilvános, rendes egyetemi tanára (1862–1880), a Kolozsmonostori Országos Gazdasági Tanintézet rendkívüli tanára, az állatbonctan, az élettan és az állatgyógyászat oktatója. A keleti marhavész elleni küzdelem (1860) sikeres vezetője.

Mina János 1829. december 21-én született Oravicán (Krassó vármegye). Gimnáziumi tanulmányait Oravicán, Nagyváradon, Szegeden folytatta, majd Temesvárott fejezte be. Az 1848-as szabadságharc katonájaként a 9. majd a 122. magyar zászlóaljban szolgált. A szabadságharc leverése után elfogták, és a császári 14. gyalogezredbe sorozták be. 1852-ben szabadságot kapott, és a grazi Károly–Ferenc Egyetem orvos-sebészeti tanintézetében 1856. január 15-én sebész- és szülész-mesteri oklevelet szerzett. Ugyanezen idő alatt Bécsben az állatorvosi tanintézet hallgatója, ahol 1859. március 19-én állatgyógyász-mesteri oklevelet is kapott. Az 1859. évi olasz hadjáratban a császári és királyi 6. táborig kórház sebésze.

1860. március elsején helytartótanácsi rendelettel segédtanárrá nevezték ki Zlamál Vilmos mellé, ahol két év és két hónapon át oktatott. Az 1862. június 7-i királyi határozattal a kolozsvári orvos-sebészeti tanintézethez helyezték át, hol az állatjárványtan, a barmászat-rendőrség, a háziállatok életrendje, a tenyésztési fajok ismerete és a baromgyógyászat rendes tanára lett. Az 1872. évi

XIX. törvénycikk nyomán az orvos-sebészeti tanintézetet orvosi karrá fejlesztették, ahova Mina Jánost 1872. szeptember 29-én az állatjárványtan és az állatorvosi rendészet nyilvános rendkívüli tanárává nevezték ki, 1875-ben pedig nyilvános rendes tanári kinevezést kapott. 1869. novemberétől 1879. január 6-áig a Kolozsmonostori Országos Gazdasági Tanintézet rendkívüli tanáraként az állatbonc- és élettant, valamint az állatgyógyászatot tanította. Utóbbi tantárgy gyakorlati oktatására „állati járókórodát” létesített.

A Földművelésügyi Minisztérium Mina Jánost bízta meg az 1860-as években többször fellépő keleti marhavész elfojtásával. Kiváló szakértelemmel és lelkiismeretességgel végzett sikeres munkájáért a király 1868. június 10-én legfelsőbb különös elismerésben, 1869. február 13-án a Koronás Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesítette.

Szorgalmas, sikeres tanár, az állattenyésztés, az állatbetegségek és az állatjárványtan kimagasló szaktekintélye, országos „bizottmányok”, tanácsadó testületek tevékeny tagja volt. Magyarul, németül, olaszul, latinul és románul folyékonyan beszélt.

Mina János aktív közíró volt. Az *Erdélyi Gazda* (az Erdélyi Gazdasági Egyesület közlönye) felügyelőbizottságának tagja és a „Georgikai felovasások” című rovat vezetője volt 1869-től. A Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulat aktív tagjaként előadásokat tartott a hólyagférgességről, a coenurosisról. Előadásait Hógyes Endre titkár – az egyetem kór- és gyógyszeratanára, aki később a budapesti Tudományegyetem tanára lett – ismertette a társulat értesítőjében.

1880. június 4-én hunyt el Budapesten, 51 éves korában.

Irodalom

200 éves a magyar állatorvosi felsőoktatás 1787–1987. Szerk.: Holló Ferenc. Mezőgazdasági Könyvkiadó, Budapest, 1987. 464 p.

Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937. A M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából.* Pátria, Budapest, 1941. 210 p.

Mészáros M. János: Adatok Mina János egyetemi tanár életrajzához. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1995. 50. 3. 184–185.